

la rehabilitació, captació i mobilització d'habitatges i locals del nucli antic olotí. Donada la bona resposta que va tenir en el seu moment, l'Ajuntament ha aprovat fer enguany una ampliació de la partida destinada a la rehabilitació d'immobles i la millora de l'accessibilitat al barri. Totes les iniciatives que tinguin per finalitat millorar la ciutat i els seus edificis són molt ben rebudes per la població.

>> Cases en procés de restauració al nucli antic d'Olot. (Foto: QUIM ROCA)

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Tot pengim-penjam | Aventuro la teoria que les autoritats estan més pendents de buscar un viver per a les plantes de Temps de Flors i de pagar interessos per la inversió no efectuada a la Casa Pastors que de la descoordinació del transport públic. És poc creïble l'excusa d'Adif: diu que no hi ha hagut temps de formar maquinistes per reposar la freqüència dels trens d'alta velocitat d'abans de la pandèmia, que ja és trist. Però encara és menys creïble que les autoritats nostres no reaccionin. Tampoc no s'entén el dubte sobre quina part de la plaça d'Espanya i dels voltants de l'estació és de qui, si del municipi o d'Adif. Se suposa que aquestes coses han d'estar escripturades i ben establertes en algun despatx de l'Administració. Doncs sembla que no. Ara, els polítics no sempre han de ser l'ase dels cops: l'escassetat de ma-

terials està afectant, per la pujada de preus, el ritme de construcció d'obra pública i privada, i això es nota sobretot en projectes de gran volum, com la nova Clínica Girona o l'encara no començat nou hospital de la regió sanitària.

... però mirem endavant | La capacitat d'aguant dels gironins és a prova de tot. Ni els terres plens de fulles sense recollir; ni els contenidors envoltats de deixalles i trastos; ni la prohibició de pagar el bus en metàl·lic, com si el diner ja fos il·legal, com sembla que es pretén; ni l'embrutada vandàlica de murals a Santa Eugènia i a Sant Narcís; ni l'immobilisme ja preocupant a l'hora de posar una mica d'ordre entre tant de desgavell... Res no és capaç de commoure l'estoic esperit del ciutadà comú, que potser està més pendent del Girona FC —quan escric això, en *play off*—; de si Stuardi marcarà encara més gols; de si, de content que estarà, aprendrà català, o de si Marc Gasol durà el seu equip al cel del bàsquet. I és natural que el personal no vulgui saber gaire res de penúries i que estigui més pel *panem et circenses* mentre la Covid ho permeti. Millor mirar endavant... i descobrir racons que, encara que siguin ben a tocar de casa, poden passar desapercebuts a molts conciutadans. Per exemple, passejar per les hortes de Santa Eugènia no fa cap mal. A d'altres, però, els inspiraran més les noves o renovades superfícies comercials, de les quals obvio esmentar els noms.

>> Estany de les hortes de Santa Eugènia, un espai poc conegut.

Il·lustradors il·lustres | Les presentacions de llibres sovintegen, les propostes teatrals continuen engrescant, i fins i tot les exposicions i mostres d'art solen acollir un nombre generós de visitants. N'és un exemple l'exposi-

ció que Llagostera ha dedicat al pintor i cartellista Emili Vilà (1887-1967), fill d'aquella població. L'Ajuntament ha adquirit recentment una quarantena d'olis i dibuixos de l'artista, que va tenir els seus anys de glòria a la França dels anys vint com a il·lustrador, fins al punt de rebre distincions com la de cavaller de la Legió d'Honor.

I parlant d'artistes, cal dedicar unes paraules al pintor Josep Niebla, que va morir el novembre passat. Va néixer a Tetuan el 1945, però l'any 1962 ja era a Girona. Són molt conegudes les seves «marines» de gran format, tot i que va treballar també peces més abstractes, escultura, tipografia... Després de cinquanta anys de creació ininterrompuda, Niebla deixa una enorme quantitat d'obres —seves i d'altres autors— que segurament passaran a engrandir el patrimoni municipal i que seria bo de veure en una antològica com a homenatge. Més de dues-centes exposicions que va fer per tot el món l'avalen.

EL PLA DE L'ESTANY

Text > **XAVI XARGAY**

Necrològiques | Jeroni Moner, Salvador Boix, Joan Pontacq i Enric Crespi han mort. Han estat, cadascun des del seu àmbit i des dels seus interessos, persones amb un pes específic en la cultura de la capital pladestanyenca. Jeroni Moner, *Noni*, que ens va deixar fa més temps, va fer aportacions essencials i transcendents al patrimoni banyolí: el Museu Arqueològic, l'Arxiu Comarcal i el claustre del monestir, les instal·lacions olímpiques de rem per als Jocs del 1992, la seva intervenció en la redacció del Pla Especial del Barri Vell de Girona i en la recuperació de la muralla, amb el seu passeig, en són alguns exemples. També va exercir de president del Centre d'Estudis Comarcals. Salvador Boix, el més gran dels quatre, va ser el pal de paller durant anys i panys de la Confiteria Boix, que ha endolcit tantes hores a la gent de la comarca. Fill de Miquel Boix, alcalde banyolí, es va implicar sobretot en el Centre de Catòlics de Banyoles, que va presidir durant molt de temps

amb un caràcter bonhomiós, irònic i generós, i es va esforçar per obrir l'entitat a la gent jove, programant cada diumenge a la tarda sessions cinematogràfiques i teatrals. Joan Pontacq ha estat un mestre en la divulgació de les rutes excursionistes i en la recuperació de camins i viarans, un cercador eficaç dels topònims del país, una persona cabdal en el Centre Excursionista de Banyoles, l'autor acurat d'articles per a la revista *Les Garrotxes*. Sense l'arrelament profund d'aquests tres personatges en el teixit social de la ciutat, Enric Crespi també ha fet una aportació curiosa a la comarca on ha residit els darrers anys. Persona amb múltiples interessos, havia iniciat una sèrie de novel·les ambientades en diferents pobles de la comarca, de les quals només va poder acabar aquestes tres: *Les goges*, *un conte adult de fades*, *Cornellà*, *un episodi feudal* i *Vilauba*, any 64: *L'estiu del centurió*. Descansin en pau.

Creacions | No és la primera vegada que dedico part d'una crònica a una llista de publicacions, edicions i representacions teatrals. Deu ser que la vida cultural pladestanyenca —o l'activitat individual d'alguns pladestanyencs— és rica i diversa. Voldria recordar els guanyadors de premis literaris: Pilar Codony ha obtingut amb *Distòpia* el Premi Documenta, i J. N. Santaaulàlia, el Premi Ciutat d'Alzira en l'apartat de narrativa juvenil per *Something*. Assum Guardiola ha presentat la novel·la finalista del Premi Just Casero, *Blau*, que ja té una segona edició. Marc Vicens, amb *Esperant el núvol: Un viatge als camps de refugiats saharauis*, ha transformat en còmic els seus quatre

>> Pilar Codony, guanyadora del Premi Documenta. (Foto: L'ALTRA EDITORIAL)

anys de vivències als camps de refugiats saharauis. Toni Muné ha ofert una *Orientació en el medi natural*. I Joan Antoni Abellán divulga un inventari de construccions religioses de la comarca a *Pedres i més pedres*. D'altra banda, el Cor de Teatre continua cantant *a cappella* i Clàudia Cedó ha estrenat *Els àngels no tenen fills*. Doncs no està gens malament.

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT

Activitats nadalzenques | Aquesta crònica gira principalment al voltant del Nadal i de les diferents activitats que s'hi associen, per bé que no pas de manera exclusiva. El tret de sortida el va donar el llarg pont de la Puríssima, amb l'encesa de llums nadalzenques i les paradetes dels mercats de Nadal en moltes poblacions ripolleses. No cal ni dir que el desig de recuperar la «normalitat» prepanidèmica va ser la tònica dominant. En la majoria d'aquests mercats o fires s'hi organitzaven altres activitats, com ara tallers per als més xics, música, artesanía, trenets turístics, etc.

Els diferents municipis que van tenir places i carrers amb paradetes són Ribes de Freser, Sant Joan de les Abadesses, Campdevànol, Camprodon (en què el mercat va ser rebatejat per l'Ajuntament amb l'anglicisme *Christmas Market*), Campelles, Planoles i Ripoll, que les va muntar el cap de setmana següent al de la Immaculada. Tant pel temps, que va acompanyar tot i el fred, com pel volum de visitants, es pot dir que es van complir les expectatives.

Pel que fa als concerts de Nadal, presents gairebé arreu de la comarca, cal destacar els següents: el de The Swimming Boys Jazz Quartet i Sophie Allen, que van oferir una audició a la plaça de Sant Eudald de Ripoll en què van combinar peces de jazz amb nades; el de Santa Cecília, a Molló, en què, aprofitant l'avinentesa que era la Festa Major de la vila, el Trio di Opera va oferir una audició d'aries operístiques combinades amb nades populars catalanes, i el del municipi de Llanars, on va tenir

>> Mercat de Nadal de Ripoll.

lloc un concert de música tradicional catalana, al recinte de l'església parroquial de Sant Esteve, que va ser a càrrec d'Amadeu Rosell, Jordi Palau i Victòria Katsyuba.

I per acabar amb les notícies relacionades amb el Nadal, cal comentar que les agrupacions excursionistes de Ripoll, Planoles, Vallfogona de Ripollès, Campdevànol i Sant Joan de les Abadesses, complint amb la tradició, han portat en diferents cims del Ripollès els seus pessebres, i que a Camprodon es va organitzar el Caçatió pels boscos de la vall, en què es proporcionava a les famílies un mapa amb coordenades GPS per tal de facilitar-los la cerca.

Homenatge a Joan Triadú | A part de les activitats estrictament nadalzenques, també n'hi ha hagut d'altres que val la pena destacar, com ara l'acte d'homenatge a Joan Triadú que va tenir lloc a la biblioteca Lambert Mata de Ripoll el primer cap de setmana de desembre, en què el rapsode Josep Pedrals va recitar poemes del mateix Triadú i d'altres poetes destacats de la literatura catalana. Per les mateixes dates, i sense moure'ns de Ripoll, el cinema Comtal es va omplir amb motiu de la projecció del documental *Las chicas de Saphil*, que recull la història de centenars de noies (unes noucentes) vingudes d'arreu de l'Estat espanyol per treballar a la ripollesa fàbrica tèxtil Saphil. El testimoni de moltes d'elles que es van quedar a la comarca relata la vida a la colònia de Santa Maria, on se'ls ofería la possibilitat de compatibilitzar la feina amb la seva formació acadèmica; un projecte singular, donat que no se'n coneix cap més al territori.

Ribes de Freser, el darrer cap de setmana de novembre, va acollir el Som